

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΛΑΚΚΑΣ ΣΟΥΛΙΟΥ

ΤΟΠΙΚΗ ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΜΗΝΑΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1996 ΕΤΟΣ 6 ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 89 - ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΛΑΤΕΙΑ ΟΜΗΡΟΥ 3Α 43332 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ

Κάθε φορά που ετοιμάζεται η εφημερίδα, ο τεχνικός της εκτύπωσης ρωτάει: "Ποιό είναι το πρώτο θέμα"; Εννοεί βέβαια το κύριο θέμα της πρώτης σελίδας. Πρέπει το πρώτο θέμα να είναι γενικού

ενδιαφέροντος και να αφορά οπωσδήποτε τη Λάκκα. Ετσι γράψαμε και ξαναγράψαμε, για την Εγνατία Οδό, για το επαρχιακό μας οδικό δίκτυο, για το συνέδριο, για τα χωράφια και τα λειβάδια μας και

που και που τα ξαναπαίρναμε απ' την αρχή.

Στέρεψαν όμως τα πρώτα θέματα. Τούτη τη φορά δεν έχουμε τι να γράψουμε πέρα από τούτα τα απλά λόγια για τη δυσκολία και την αδυναμία μας να κλείσουμε την πρώτη σελίδα.

Αν κανείς μας καταλαβαίνει και μας συμπονάει, ας μας στείλει για το επόμενο φύλλο ένα κύριο θέμα. Όσο για τώρα θα βάλουμε τα Χρόνια Πολλά με μεγάλα γράμματα και με έναν Αϊ Βασίλη.

ΤΑ ΙΜΛΙΑΚΙΑ

Τα Ιμλιάκια είναι τα μεταφερθέντα Τούρκικα κτήματα στο Εθνικό κτηματολόγιο. Επειδή δεν έχει γίνει λεπτομερής καταγραφή και δεν έχουν συνταχθεί τοπογραφικοί χάρτες, πολλές κοινότητες δεν έχουν στους κατοίκους των επίσημων τίτλους κυριότητας "Τατιά".

Στην Ηπειρο είναι γύρω στις 120 τέτοιες κοινότητες, όπως π.χ.: Κοπάνη, Βαργιάδες, Πεντόλακκος, Δερβίζιανα, Παπαδάτες κ.λ.π.

Οι κατέχοντες τέτοια κτήματα μεταβιβάζουν αυτά σε κληρονόμους και πωλούν με συμβολαιογραφικές πράξεις αμφιβόλου κύρους. Οι αγοραπωλησίες αυτές γίνονται με δύο μάρτυρες, ή με πιστοποιητικό της κοινότητας. Ακόμη και αν κατέχει κάποιος ένα κτήμα, πέραν της εικοσαετίας συνεχώς και αδιαλείπτως, δεν έχει νομική ισχύ γιατί πρόκειται για Εθνικά κτήματα.

Προτείνουμε οι κοινότητες, που έχουν τέτοιο πρόβλημα, να επιδιώξουν τη χαρτογράφηση και στη συνέχεια την απαίτηση από το κράτος της παραχώρησης τίτλων κυριότητας και όχι, ως σήμερα έχουν, παραχωρητήρια νομής.

Εγιναν κατά το παρελθόν απ' ότι γνωρίζουμε, μέσω της Δ/νσεως Γεωργίας, παρόμοιες προτάσεις, στο Υπουργείο Γεωργίας, χωρίς όμως αποτέλεσμα.

Πιστεύουμε πως είναι στην πλήρη αρμοδιότητα του Υπουργού Γεωργίας να επιλύσει το θέμα. Ας γίνει τώρα μια τέτοια κίνηση με την ελπίδα, πως ο Υπουργός, που είναι και Ηπειρώτης, θα αντιληφθεί τη σοβαρότητα του θέματος και θα δώσει λύση.

ΚΟΠΗ ΠΙΤΑΣ

Ο Λαογραφικός - Πολιτιστικός Σύλλογος Αχλαδέας Ιωαννίνων θα κόψει την πρωτοχρονιάτικη πίτα του, την 19η Ιανουαρίου 1997, ημέρα Κυριακή και ώρα 11.00 πρωινή, στο Κέντρο ΣΕΡΓΙΑΝΙ επί της οδού Δωδώνης 79, στα Ιωάννινα.

Στον γενναίο ασυρματιστή Γιάννη Τσάλλο

Όλο το πανελλήνιο συγκλονίσθηκε κατάκαρδα από την τραγωδία του "ΔΥΣΤΟΣ". Δεν έμεινε ψυχή να μη λυπηθεί, καρδιά να μη ραγίσει, από τον άδικο θάνατο είκοσι ανθρώπων νέων μέσα στο αλμυρό υγρό στοιχείο.

Η δυσία έλαχε με αναλογία. Τα τρία μέλη του πληρώματος στην πόλη στο λιμάνι του Βόλου, ένα μεράδι στον Πειραιά, ένα μέρος στην ιστορική Μάνη κι ένα μερίδιο στην Λάκκα Σούλι, μεθύμα τον ηρωικό ασυρματιστή Ιωάννη Τσάλλο από την Ελαφο.

Γόνος αγροτικής οικογένειας ο Γιάννης Τσάλλος, φτωχόπαιδο από την Ελαφο.

Στην Ελαφο έμαθε τα πρώτα γράμματα, τελείωσε το Δημοτικό σχολείο. Τελείωσε το Λύκειο Δερβιζάνων μαζί με άλλα αγαπημένα πατριωτικά.

Ονειρό του ήταν η άνοδος του οικονομικού και βιοτικού επιπέδου της οικογένειας. Το ταξίδι τον γοήτευε, τον τραβούσε η θάλασσα με το γαλάζιο κύμα. Νέος καλός, με καλές αρχές και καλές συστάσεις. Με πεποίθηση, αγάπη και ανέκφραστη επιθυμία φοίτησε στη Σχολή Ναυτικών στην Πρέβεζα. Πήρε ειδικότητα του ασυρματιστή και σταδιοδρομεί στον τομέα αυτόν, μέσα στα πλεούμενα εμπορικά καράβια. Στεριανός σε θαλάσσια καριέρα!

Δεν ήταν άσχημη η σκέψη του. Η θάλασσα έχει βάσσανα, πίκρες, κινδύνους, καημούς και πάν' από όλα αϊγλή, απόλαυση. Η στερία έχει περισσότερα δύματα στη δουλειά κάθε μέρα και λιγότερες απολαβές. Η Ελλάδα χώρα μικρή, με μεγάλο περιθαλάσσιο πλούτο απορροφά μεγάλο εργατικό δυναμικό, στα πλεούμενα. Θάπρεπε να μην υπάρχει ανεργία στη χώρα, αν ο κάθε νέος εσκέπτετο όπως ο αείμνηστος Γιάννης Τσάλλος.

Η τιμιότητα δεν τον άφησε ήσυχο από μικρόν. Δεν ήθελε να κάνει άνομο κέρδος σε βάρος άλλων. Χρονιάρες μέρες δεν αρνείται Συνέχεια στην 2η σελίδα

Μου τα λένε και τα γράφω

✓ Από την Καταμάχη και το Ζωτικό μου τηλεφώνησαν και μου είπαν, για τις μεγάλες καταστροφές που δημιουργήθηκαν, από τις κατολισθήσεις και τις καθιζήσεις του εδάφους.

Το θέμα αυτό έφτασε και στα τοπικά και Αθηναϊκά τηλεοπτικά δίκτυα, όπου προβλήθηκε και μερικώς είδαμε την συντελεσθείσα καταστροφή. Τα πράγματα όμως είναι τρεις φορές χειρότερα.

Το έδαφος εδώ είναι φλύσχη και δεν κρατιέται σε γερά θεμέλια. Ετσι με τις πολλές βροχές το νερό πέρασε μεταξύ φλύσχης και γρανίτη (κόζιακα) και το παρέσυρε, μετακινώντας το αρκετά μέτρα σε βάθος και εκατοντάδες μέτρα σε μήκος.

Το χωριό Καταμάχη είναι αναστατο, οι κάτοικοι φοβούνται τα χειρότερα, τρόπος θεραπείας του φαινομένου δεν φαίνεται να υπάρχει, το κράτος εφησυχάζει. Καμία βοήθεια, καμία πρόνοια. Οι φιλήσυχτοι άνθρωποι της Καταμάχης προσπαθούν να αποκατασταθούν μόνοι τους. Πως όμως;

✓ Στα όρια Καταμάχης - Ζωτικού άλλη μεγάλη κατάντηση έκλεισε για πολύ το δρόμο. Το φαινόμενο εδώ είναι συνηθισμένο. Στο σημείο αυτό θα υπάρχει συνεχώς πρόβλημα, μιας και τίποτε δεν μπορεί να κρατήσει τη χαλικοραία πάνω απ' το δρόμο. Βέβαια με μια καλή επέμβαση με τα κατάλληλα μηχανήματα και τη δημιουργία τοιχείων αντιστήριξης το πρόβλημα λύνεται.

✓ Κατολισθήσεων συνέχεια. Όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος ξανακάθισε το

ρήγμα στον Αιλιά στην Αχλαδέα. Κάθε χρόνο τα ίδια. Αν δεν πιάσουν το λιγοστό νεράκι και αν δεν το βάλουν σε λούκι, το φαινόμενο εδώ θα επαναλαμβάνεται. Το ίδιο και παρακάτω, όπου η πινακίδα "ΑΧΛΑΔΕΑ".

✓ Στα Δερβιζιανά μετά τα μαντριά του Τάσιο - Μίχα και στο ύψος του Μοναστηριού, στο δρόμο για Μελιανά - Ασσο έγινε μεγάλο ρήγμα σε σαράντα μέτρα μήκος και 1-2 μέτρα βάθος, πάνω στο δρόμο. Πέρασα απ' εκείνο το μέρος και είδα το μέγεθος της καταστροφής του δρόμου. Εκεί βρήκα και άνδρες της Αστυνομίας Δερβιζιάνων να γράφουν σήματα στο οδόστρωμα, όπως "ΑΡΓΑ - ΚΙΝΔΥΝΟΣ".

✓ Είδα πολλά καζάνια να βγάζουν ρακί εφέτος. Βγάλαμε κι εμείς, δημιουργώντας για πρώτη φορά στη Λάκκα τη "Γιορτή Τσίπουρου", όμως τις εγκαταστάσεις του Χρήστου Καραβίδα στο Πολυστάφυλο, δεν τις ματάειδα. Εδώ υπάρχει συγκροτημένο αποστακτήριο, με σύστημα, άνεση και τακτική. Ο κ. Καραβίδας και ο γιός του έχουν στο Πολυστάφυλλο γενικό εμπόριο, Super Market. Κάνουν επίσης εμπόριο ζώων, έχουν αντιπροσωπείες ποτών και άλλα διάφορα. Είναι από τους καλούς και γνήσιους πατριώτες και πάνω απ' όλα είναι φίλος της "ΦΩΝΗΣ".

✓ Από την Ελβετία μου τηλεφώνησε και ευχήθηκε τα "Χρόνια πολλά" σε όλους τους πατριώτες ο αγαπητός μας φίλος Θωμάς Τόκας. Ο Θωμάς έχει μέσα του πολύ πατριωτισμό σε κάθε γωνιά της ψυχής του υπάρχει κι ένα κομμάτι από την "πονεμένη Λάκκα", όπως χαρακτηριστικά

την αποκαλεί και όπως την περιγράφει στα τόσα όμορφα ποιήματά του.

Του αντευχόμαστε κι εμείς κάθε ευτυχία και ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ.

✓ Από το Γιώργο το Μακρέσια δεν έχω πάρει αντιλογία, ούτε και το τάμα. Πρόεδρε, του Θρασίου πεδίου, μήπως μου κάκιωσε; Αν έτσι είναι, δέλω να μάθω και την αιτία. Το ότι δεν μπόρεσα να σε δω ερχόμενος στη Μεγάλη Χώρα, ήταν πέρα από τη θέλησή μου.

✓ Και δική μου οπωσδήποτε μεγάλη χαρά κι ευχαρίστηση ήταν η γνωριμία μας, αγαπητέ πατριώτη Λάζ. Ντίμερη. Εκείνο το κοσμαντάωμα στο Ρωμανό είχε και κάποια τέτοια θετικά. Περιμένω το βιβλίο σου με τα τόσο ωραία διηγήματα.

✓ Συνεχίζει τις εργασίες της, στην πλατεία του χωριού Γεωργάνων η Αδελφότητα Αθηνών. Μπράβο, φίλοι πατριώτες μας. Σας αξίζουν πολλά και θερμά συγχαρητήρια. Η πράξη σας αυτή θα πρέπει να αποτελέσει παράδειγμα προς μίμηση.

✓ Κάτι μυρίζει στη Λίππα. Μάλλον πετρέλαιο είναι. Κάποια τέτοια μυρουδιά μου ήρθε κι εμένα από Αθήνα μεριά. Αμερικάνικη, λέει, εταιρία ενδιαφέρεται για το μαύρο χρυσάφι της Λάκκας. Μακάρι να είναι έτσι, γιατί μόνο με τέτοιες κινήσεις μεγάλες και ελπιδοφόρες μπορεί να αλλάξει η μοίρα αυτού του τόπου.

✓ Η στήλη ετούτη κλείνοντας για το 1996 εύχεται στους φίλους αναγνώστες

Στον γενναίο ασυρματιστή Γιάννη Τσάλλδο

Συνέχεια από την 1η σελίδα

το ταξίδι, την εργασία στο πλεούμενο της εταιρείας ΑΓΕΤ στο αφεντικό, στον καπετάνιο. Να φέρει δώρα στην γυναίκα του, την αγαπημένη. Να φέρει δώρα Πρωτοχρονιάτικα στα τρία ανήλικα παιδιά τους, στους γέροντες γονείς, στους συγγενείς! Ιδανικός τύπος Ηπειρώτη ταξιδεμένου. Τον στόλιζε η άδολη ευσέβεια, ειλικρινής αρετή, η ευθύτητα του χαρακτήρα, το ήθος και η εργατικότητα.

Είκοσι έξι χρόνια, από μικρό παιδί ο Γιάννης Τσάλλδος στην υπηρεσία, στο καράβι, στην θάλασσα. Γενναίο παλληκάρι, εξαιρετος ασυρματιστής με πολλά προσόντα, παλεύει μέσα στα κύματα.

Διατηρεί αμόλυπτη, καθαρή συνείδηση και πέφτει ηρωικά μαζί με όλο το πλήρωμα στο καθίκον, σε μια στιγμή μέσα στην φουσκοθαλασσία στην μαύρη και ανεπάντευχη τρικυμία τις τελευταίες μέρες του διάσκευ χρόνου το 1996.

Ανθρώπινη δυσία πάνω στη δουλειά στο καθίκον, σαν παλιός Σουλιώτης αγωνιστής εκεί στη μάχη με το όπλο στο χέρι. Θυσία στο βωμό της αλήθειας και του χρέους για να ανταποκριθεί στους κανονισμούς και όρους της Εμπορικής Ναυτιλίας.

Η ψυχούλα σου αλησμόνητε Γιάννη μένει εκεί στο αγνάντιο προς το γαλανό Αιγαίο. Όπως του ιστορικού βασιλιά Αιγαία την εποχή

των Ομηρικών χρόνων. Θα ατενίζει για πάντα την γαλήνια ελεύθερη πατρίδα. Το κορμί σου δέχθηκε το ελαφρό χρώμα του αμόλυπτου χωριού σου κοντά στους γονείς, στα παιδιά σου, στην Ελαφο ανάμεσα στους αγαπητούς συγχωριανούς και πατριώτες.

Εμείς σε αιώνια μνήμη, με λουλούδια πλέκουμε στεφάνια. Τα εναποθέτουμε ευλαβικά και ραίνουμε με μύρον τον τάφο που σε δέχθηκε. Με θλίψη υψώνουμε ένα αναμμένο κεράκι στην θωριά σου, που συνδέεται στο νου και στην ψυχή μας τις λέξεις: Ζεις και θα ζεις αιώνια!

ΣΠΥΡΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ

Για να γνωρίσουμε τα χωριά μας Ο Πεντόλακκος (Ζόριστα)

Συνέχεια από το προηγούμενο φύλλο
Η ΒΟΥΛΙΑΣΤΑ

Η Βουλιάστα είναι οικισμός του χωριού (Ζόριστα) Πεντόλακκος. Από τα παλιά χρόνια αποτελούσε τμήμα της κοινότητας Πεντόλακκου. Βουλιάστα λέγεται η περιοχή γύρω από τις πηγές του Λούρου ποταμού, στο Βυρό απέναντι από

δημοσιεύθηκε στο υπ' αριθ. Α 271 ΦΕΚ/1946 ο οικισμός Βουλιάστας, απεσπάσθη από την (Ζόριστα) Πεντόλακκο και ανεγνωρίσθη ως κοινότητα. Το 1951 με την απογραφή του πληθυσμού η Βουλιάστα είχε 219 κατοίκους. Το ανθρώπινο δυναμικό της νεοσυσταθείσας κοινότητας ήταν μικρό και δεν είχε προοπτικές επέμβασης ή

κος είχε 235 κατοίκους και η βουλιάστα 180. Φαίνεται καθαρά η ερήμωση κι αυτού του ορεινού χωριού το οποίο παρείχε μια πολύ δύσκολη ζωή στους κατοίκους του.

Η παιδεία στον Πεντόλακκο (Ζόριστα)

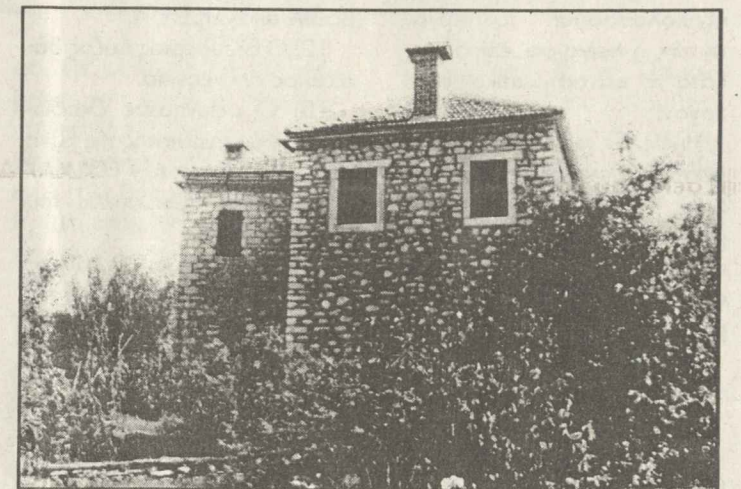
Η Ζόριστα είχε αρχικά ένα δημοτικό σχολείο το οποίο ιδρύθηκε γύρω στα 1850. Λειτουργούσε με δαπάνη την οποία χορηγούσε η μεγάλη οικογένεια των Ζηκαίων (Ευθυμίου Ζήκου) και με επιχορηγήσεις της Ιεράς Μονής του Αγίου Σωτήρα στο Ρωμανό Λάκκας Σουλίου. Οι δάσκαλοι πληρώνονταν από τις εισφορές αυτές, για αρκετά χρόνια.

Στα τέλη του 18ου αιώνα ο Ντούλα Ζήκος από την Ζόριστα φοίτησε σε Ρωσικό Πανεπιστήμιο. Ετυχε διδακτορικού

διπλώματος. Πτυχίου της Φιλολογίας. Δίδαξε σε πνευματικά ιδρύματα στην Οδυσσό της Ρωσίας σε γυμνάσια την εποχή εκείνη.

...Ο Ντούλας Ζήκος εκ Ζορίστης έτυχε διδακτορικού Ρωσικού πτυχίου, αξιωματικός και εγυμνασίου Ρωσικά εις Οδυσσό διδάσκει. Λαμπρότητα.

Το σπίτι των Ζηκαίων, ανακαινισμένο από τον αείμνηστο Θεόδωρο Ζήκο ταξ.ε.α. (Ράκια Ζήκο) Αρχοντικό του Ευθύμιου Ζήκου.

αγώνα, εντός και εκτός Ελλάδας. Αυτό φαίνεται και από την παρακάτω επιστολή την φλογερή προς τις Χριστιανικές δυνάμεις της Ευρώπης τις οποίες παροτρύνει για ενίσχυση προστασία και διασφάλιση ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Χειρόγραφον αναφοράς Κωνσταντίνου Ζήκου προς τας Χριστιανικές δυνάμεις της Ευρώπης.

"Εκ των 100 εν Ηπείρω χωριών υπό του Σουλτάνου Χαμήτ αγορασθέντων, καθ'α διεκλήρυνον ο πρώην πασάς Ιωαννίνων Σείφουλλάχ, τα πλείστα ανήκουσιν εις την περιφέρειαν Σουλίου, δια δε τούτο η εκκλησία προς την υμετέραν εξοχότητα φέρει τας υπογραφάς τούτων μόνων των χωριών.

Τα χωρία ταύτα, προ της εποχής του Αλή πασά ανήκον εις τους κατοίκους, οίτινες κατέβαλλον εις τους εκάστοτε Σουλτάνους τους νενομισμένους φόρους. Η φορολογία αυτή διεκόπη μόνον καθ'όσα χρόνια το Σούλι επολέμει κατά του Αλή πασά, αλλ'αφού ενεκα πείνης ηναγκάσθησαν οι Σουλιώτες να εγκαταλείψωσι το πατριον έδαφος τω 1804, τα χωρία ταύτα ήρπασεν ο Αλή πασάς και εκαρπούντο μέχρι ου κηρυχθείς αποστάτης υπό του Σουλτάνου υπέστη πανωλεθρίαν το 1822.

Εκτοτε, τα χωρία περιήλθον και πάλιν εις την κατοχήν των πρώτων κυριών αυτών, τελούντων ανελλιπώς τους νενομισμένους φόρους μέχρι της αποστολής του Σείφουλλάχ, ως πασά Ιωαννίνων, προ πέντε δε μηνών, ήτοι μετά παρέλευσιν 85 ετών, ο Σείφουλλάχ διεκήρυξεν ότι έλαβε διαταγήν παρά του Σουλτάνου να γνωρισαι εις τους κατοίκους των χωριών τούτων ότι τα χωρία ταύτα

ηγόρασεν ο Σουλτάνος. Μετ'ολίγας δ' ημέρας απέστειλε εις άπαντα τα χωρία εισπράκτορας, οίτινες απαιτούσι παρά των κατοίκων: 1) να μη ξυλεύονται άνευ αδείας αυτών, 2) να μη τρέφωσι πλέον των 20 προβάτων ή αιγών, 3) τα οικήματα πάντα και αγρούς και αι επιτήδειαι προς βοσκήν γαίαι ανήκουσιν αποκλειστικώς εις την κυριότητα του Σουλτάνου, 4) ο ελαιόκαρπος και πας άλλος καρπός φορολογείται κατά την εκτίμησην των εισπρακτόρων, 5) οι ίπποι, ημίονοι, χοίροι, φορολογούνται κατά την νέαν κλίμακα, ην θα ορίσει επιτροπή αναμενομένη κατά Μαρτίου εκ Κωνσταντινουπόλεως. Αγωνούμεν εγώ ποτέ Μονάρχης άλλος ηγόρασε τόσα χωρία άνευ παλητών, είτα δε δυνάμεθα να ενωσήωμεν διότι η τόση καθ'ημών οργή του Σουλτάνου, ενώ ημείς ουδέποτε καθυστετήσαμεν τους νενομισμένους φόρους, πως δυνάμεθα να θεωρώμεν πωλητήρας τας οικίας, τας οποίας έκτισαν ίδια δαπάνη, οι πρόγονοι ημών ή ημείς αυτοί; Πως να αποξενωθώμεν τών αγρών ους κατέχομεν, από γενεάς γενεών; Πως δε να διαδρέψωμεν τας οικογένειας ημών, αν ην αναπτύξωμεν τον μόνον πόρον των ορεινών χωριών ημών, την κτηνοτροφίαν; Πάντα ταύτα ουδόλας εληφθασαν υπ' όψει υπό της προσηταμένης αρχής. Επειδή δε κατεξάντησαν και οι κάτοικοι των χωριών, και η ελευθερία Ελλάς και το εν Κωνσταντινουπόλει πατριαρχείο, η πύλη προς κατάπαισιν των παραπώνων αντικατέστησε τον Σείφουλλάχ διά του Χ.λή πασά. Αλλά τα πράγματα είνε και μένον εν τω σήμερον. εν τω

Συνέχεια στην 4η σελίδα

"Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΛΑΚΚΑΣ ΣΟΥΛΙΟΥ"

ΤΟΠΙΚΗ ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ - ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΥ - ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΧΛΑΔΕΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΛΑΤΕΙΑ ΟΜΗΡΟΥ 3α 45332 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Υπεύθυνος έκδοσης κατά τον Νόμο: ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΧΡ. ΚΟΛΛΙΑΣ τηλ. 42725 ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ Π. ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ τηλ. 26446 ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: ΣΤΕΦΑΝΟΣ Ν. ΡΑΔΗΣ τηλ. 30323 ΤΑΜΙΑΣ: ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Η. ΜΑΡΚΟΥ τηλ. 36366 ΕΦΟΡΟΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ: ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Μ. ΚΟΛΙΑΚΗΣ τηλ. 49580 ΜΕΛΗ: ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΜΑΡΚΟΥ τηλ. 79192 ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΝ. ΜΑΡΚΟΣ τηλ. 28875 ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡΑΧ. 1.000 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΟΛΑΡΙΑ 20 - ΜΑΡΚΑ 30

Τα ενυπογράφω κείμενα δεν εκφράζουν και τις απόψεις της εφημερίδας

* Η εφημερίδα εκτυπώνεται στις εγκαταστάσεις της εφημερίδας "ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ" τηλ. 73988

ΕΝΔΥΜΑΤΑ "CAPRICE"

Χρ. Ράδν

Χαρ. Τρικούπη 6

Τηλ.: 35895 - ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ

ΝΟΥΣΗΣ ΧΡ. & ΥΙΟΣ

Χ. Κατσάρη 31 Ιωάννινα

ΕΠΙΠΛΑ ΠΑΠΠΑΣ

(Μια σκέψη - Μια λύση)

10ον χιλ. Ιωαννίνων - Αθηνών

Τηλ.: 93713 - FAX.: 93696

Αιωνόβιοι της Λάκκας

Το περιοδικό της Ηπειρωτικής Εταιρίας, με τον ομώνυμο τίτλο, πήραμε κι ευχαριστούμε θερμά τον πατριώτη μας Βησ-σάρη ΜΠΑΚΟΛΑ, που είχε την καλωσύνη να μας το στείλει.

Στο εξώφυλλο του περιοδικού εικονίζεται η συγχωριανή μας Χρύσω Λάλα που είναι σήμερα 116 χρονών.

Η εφημερίδα μας είχε δημοσιεύσει παλαιότερα τη φωτογραφία της αξιοσέβαστης Χρύσας με σχετικό σχόλιο. Δεν είναι όμως η υπέργρηρη Χρύσω Λάλα η μοναδική στον τόπο μας υπεραιωνόβια. Κάθε χωριό έχει και το δικό του υπέργρηρο και υπερηφανεύεται γι αυτό. Οι γεροντολόγοι, θα πρέπει να εξετάσουν το φαινόμενο Χρύσω Λάλα, που πάρα ξέφυγε του αιώνα και που έχει διαύγεια πνεύματος και καλή υγεία, αν αφαιρέσει κανείς τη χαμένη της όραση.

Κάθε χρόνο επισκέπτομαι τη γερόντισσα στο χωριό το καλοκαίρι. Δε χρειάζεται να της πω ποιος είμαι, με γνωρίζει από τη φωνή.

"Είσαι τ' αγγόνι της Δημητρά-καινας" μου λέει. Και συνεχίζει μέσα από τις αναμνήσεις της που διατηρεί πάντα νωπές. Α! μωρέ χρυσό μου που δε γνώρι-σες τον προπάππο σου τον Πα-παγιάννη εγώ μωρέ βλαστάρι μου σ' αυτόν έμαθα πέντε κλί-τσες γράμματα". Ετσι κυλάει η κουβεντούλα με τη γιαγιά Χρύσω.

Ο λόγος της γλυκός και ρέει αβίαστα. Τα γεγονότα τα διη-γείται και τα ζει σαν νάταν χθες γινόμενα. Την είχα ρωτήσει πολλά για το Μοναστήρι για τους παπάδες για το κούτσου-ρο. "Θυμάμαι τη Λευκοθέα τον κλέφτη του Καταραχιά από τα Τσερίτσινα, μου έλεγε, την ήφεραν την καϊμένη και την έδεσαν στο κούτσουρο της Πα-ναϊγίας. Ηρθε και αυτός να τη δεί. Τι λεβέντης οπού ήταν με

τις αρμάδες τα φουσεκλίκια και το κεμέρι γιομάτο φλου-ριά...". Ετσι χωρίς παρακαλετά διηγείται ακόμα μέχρι σήμερα τα γεγονότα του παρελθόντος η γιαγιά η Χρύσω η Τσιτολάλαι-να. Καλή της ώρα.

Τι είναι εκείνο που δίνει μα-κροβιότητα στους γερόντους μας; Να τι λένε οι ίδιοι:

Παπανικόλας Τζιμάκης 95 ετών. Πέρα από όσα η Ιεροσύ-νη μου επιβάλλει, πήρσα σ' όλη μου τη ζωή το "παν μέτρον άρι-στον". Τα πάντα με μέτρο και το φαϊ και το πιστό. Η αδερφή μου η Ολγα είναι εκατό κι αυτή σ' όλη της τη ζωή ήταν λιτοδίαιτη και παρά τα βάσανα και οι θά-νατοι που τη βρήκαν στέκεται ακόμα ορθή.

Στα εκατό ακριβώς πέθανε πριν τρία χρόνια και ο Μάνδο - Μάντης από το Ασημοχώρι. Τον είχα επισκεφτεί εκείνη τη χρο-νιά. Στην ερώτησή μου πως έφθασε τα εκατό μου είπε: "Ετσι το δέλησε ο Θεός. Εχασα

παιδιά πέρασα πολέμους, είχα πάντα πίστη και ελπίδα στο Θεό. Αυτός ήταν η παρηγοριά μου. Αυτός μ' έφερε ίσια με δω".

Με τη λιτή διαίτα και την πίστη στο Θεό φθάνει κανείς να ξεπεράσει τον αιώνα της ζωής του. Αυτά μας διδάσκουν οι υπέργρηροι του τόπου μας. Οι άνθρωποι της φύσης, που ό-τι έρχεται κι ό-τι φεύγει είναι σταλ-μένο και παρμένο από το μεγά-λο Δημιουργό.

Να λοιπόν που και εδώ στη Λάκκα Σούλι και όχι μόνο στον Καύκασο οι άνθρωποι νικούν το χρόνο και φεύγουν απ' ετού-το τον κόσμο πλήρης ημερών.

Με αφορμή τη φωτογραφία της Χρύσας Λάλα η "ΦΩΝΗ" θα κάνει τις κατάλληλες ενέρ-γειες να καταγράψει όλους τους υπερήλικες της ευρύτε-ρης περιοχής της Λάκκας Σου-λίου.

E.K.

Ευκαιρίες δανείων για τους νέους αγρότες από την ΑΤΕ

Η αντιστροφή της ηλικιακής πυραμίδας με τη γήρανση του αγροτικού πληθυσμού δημι-ούργησε την ανάγκη για ενί-σχυση των νέων αγροτών. Τα τελευταία χρόνια εφαρμόζο-νται διάφορα προγράμματα από την ΑΤΕ δανειοδότησης και ενίσχυσης των νέων που θέ-λουν να ασχοληθούν με την γε-ωργία.

Η Αγροτική Τράπεζα χορηγεί συνολικά στους αγρότες στε-γαστικά δάνεια 7,5 δισ. δρχ. ετησίως, με επιδοτούμενο επι-τόκιο ή αποπεράτωση πρώτης κατοικίας. Τα δάνεια μπορούν να καλύπτουν μέχρι το 75% της συνολικής δαπάνης και σε αυτή μπορεί να συμπεριλαμβάνεται και η δαπάνη έκδοσης της οικο-δομικής άδειας, καθώς και η αξία του οικοπέδου, μέχρι το ποσό της υποχρεωτικής ίδιας συμμετοχής.

Παράλληλα, η ΑΤΕ χορηγεί δάνεια και για την απόκτηση γεωργικών εκτάσεων. Τα παρε-χόμενα κίνητρα για την αγορά των κτημάτων από νέους αγρό-τες (μέχρι 40 ετών) είναι:

- Μεγαλύτερη διάρκεια δα-νείων (μέχρι 30 χρόνια, έναντι των 20), ανάλογα με την απο-δοτικότητα της γεωργικής εκτάσεως και της οικονομικής δυνατότητας του πιστούχου.
- Περίοδος χάριτος μέχρι 5 χρόνια (έναντι των 3) ανάλογα με την παραγωγική κατάσταση του αγρού, στη διάρκεια της οποίας δεν θα καταβάλλονται απλοί τόκοι, αλλά θα κεφαλαι-οποιούνται και θα εξοφλούνται μαζί με το κεφάλαιο στις επό-μενες κανονικές ετήσιες δό-σεις.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΩΜΑ

Ελλήνες και Ελληνίδες ενώσετε τα χέρια μην φοβάστε ποτέ τον εκθρό-νιστή όπλα, ξίφη, μαχαίρια.

Χτυπάτε τον εκθρό-νιστή όπου ξεμυτίζει το αίμα ποτάμι αυτός να χύσει.

Ανδρες, γυναίκες, ψηλά το κεφάλι, σαν τους προγόνους εγέρθητε πάλη.

Ελληνες γενναίοι και παλληκάρια ορμάτε στον εκθρό-νιστή σαν τα λιοντάρια.

Ελληνικό χώμα, ποτέ μην πατήσσει, αίμα και σώμα εδώ να τ' αφήσει. Ποιητής και στιχουργός

Θωμάς Τόκας

Η φοβερή εικόνα της κατοχικής κόλασης στην Ελλάδα

Συνέχεια από την 4η σελίδα
εκατοντάδες νεκρούς από τους δρόμους, τους φοβε-ρούς χειμώνες του 42 και 43. Ο Ερυθρός Σταυρός και οι Πρεσβείες της Ελβετίας και της Σουηδίας μετέδιδαν τη φοβερή αυτή κατάσταση, που παρά τα πολεμικά γεγο-νότα στα μέτωπα και τους ανελέητους εκατέρωθεν βομ-βαρδισμούς, προξενούσαν ρίγη στο εξωτερικό. Οι Σύμ-μαχοι αναγκάστηκαν να επι-τρέψουν σε δύο πλοία να φέ-ρουν ποσότητες τροφίμων

στον Πειραιά, παρότι οι Γερ-μανοί απαίτησαν και πήραν μέρος αυτών. Αυτή ακριβώς την εικόνα της κόλασης, που δεν είχε κανένα προηγούμε-νο σε κατεχόμενη χώρα, πρέ-πει να υπενθυμίζουμε συνε-χώς στους Γερμανούς, απαιτώντας κατά προτεραιό-τητα την ικανοποίηση των απαιτήσεών μας.

Εθνικό Συμβούλιο για τη διεκδίκηση των οφει-λών της Γερμανίας Προ-σωρινή Επιτροπή Ιωαννί-νων

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟΣ

Η πίστη στην ιδέα και αξία του ανθρώπου. Το σύνολο των τά-σεων της διάνοησης και φιλοσοφίας, τό οποίο έχει αντικείμενο την ανάπτυξη των βασικών ιδιοτήτων του ανθρώπου και το θε-βασμό της ανθρωπίνης προσωπικότητας.

Συνών.: ανθρωπιά, μόρφωση, εξανθρωπισμός.

Μορφές του ανθρωπισμού. Διακρίνεται: α) στον εκπαιδευτι-κό ανθρωπισμό (ή εκπαιδευτικό), και β) στον κοινωνικό (ή ηθικό).

Ο εκπαιδευτικός ανθρωπισμός είναι πνευματικό κίνημα. Έχει τις ρίζες του στο 14ο και 15ο αι. και αναφέρεται κυρίως στον ελληνικό ανθρωπισμό, ο οποίος αποκάλυψε τη μορφή του ανθρώπου, με τη βοήθεια των κλασικών γραμμάτων. Πραγμα-τοποιείται με τη γνώση της αρχαίας γλώσσας, την κατανόηση και αναβίωση των πνευματικών και ηθικών αξιών του αρχαίου ελληνικού πνεύματος.

Ο ανθρωπισμός, ιστορικά, παρουσίασε τις εξής φάσεις:

Ο πρώτος ανθρωπισμός παρουσιάζεται στους χρόνους της Αναγέννησης με πρωτοπόρο τον Ιταλό ποιητή Πετράρχη (1304-1374). Διακηρύχτηκε η ιδέα του ορθολογισμού και της ελευθε-ρης έρευνας. Ο δεύτερος ή νεοανθρωπισμός κάνει την εμφάνισή του το 18ο αι. με το Γερμανό νεοκλασικιστή Βίνκελμαν (1717-1768), ο οποίος καταπολέμησε την τυπολατρία του πρώτου αν-θρωπισμού. Ο τρίτος εγκαινιάζεται, αρχές του 20ού αι., από το Γερμανό Φιλολόγο Γαίγκερ (1888-1961), ο οποίος αποκάλυψε το νόημα του ανθρωπισμού.

Αναγνωρίστηκε η μεγάλη αξία των αρχαίων Ελλήνων στην παιδεία, ιδιαίτερα στην αγωγή. Χαρακτηριστικά ο Γαίγκερ ανα-φέρει πως "ο παιδευτικός ρόλος των Ελλήνων μέσα στην ιστο-ρία της αγωγής στάθηκε μια από τις κυριότερες αιτίες του κο-σμοϊστορικού τους έργου. Οι Έλληνες έγιναν ο λαός μορφωτής της ανθρωπότητας, γιατί είναι οι πραγματικοί δημιουργοί της παιδείας, δηλ. της γνήσιας ανθρωπίνης παιδείας".

Τα ανθρωπιστικά ιδεώδη του αρχ. ελλην. πνεύματος καταβύ-θηκαν μέσα στο πέρασμα του χρόνου. Έχουν διαχρονική αξία, γιατί περιλαμβάνουν αιώνιες και ακατάλυτες ηθικές αξίες, όπως ελευθερία, δικαιοσύνη και αξιοπρέπεια. Αφορούν κάθε άνθρω-πο, οποιασδήποτε εποχής, γιατί στοχεύουν στην ηθική τελείω-ση του καθολικού ανθρώπου, ως ατόμου, αλλά και ως πολίτη.

Ειδικότερα, τα ανθρωπιστικά ιδανικά, στην υλική ζωή εκ-φράζονται με την τήρηση του μέτρου. Με το ανθρωπιστικό πνεύμα τα υλικά αγαθά γίνονται μέσο και όχι σκοπός. Στην πνευματική ζωή ο άνθρωπος, ως λογικό ον, αισθάνεται το χρέος της καλλιέργειας της λογικής και των λοιπών διανοητικών δε-νάμεων. Στην ηθική ζωή αναπτύσσει την ηθική συνείδηση, που αποτελεί την έκφραση της ευθύνης έναντι του εαυτού του και του κοινωνικού συνόλου.

Ιδιαίτερα, το άτομο που διακατέχεται από τα ανθρωπιστικά ιδεώδη είναι ένα υπεύθυνο άτομο, μια ακεραία προσωπικότητα. Εμφανίζεται από ατομικές και κοινωνικές αρετές. Εμπνέεται από την πίστη του στις ηθικές αξίες με πρώτη αξία τον ίδιο τον άν-θρωπο.

Ο κοινωνικός ή ηθικός ανθρωπισμός είναι η ανθρωπιά. Ιδιαί-τερα νοείται η αξιολόγηση του ανθρώπου, όχι σαν ένα βιολογικό ον, αλλά σαν μια αξία. Ο κοινωνικός άνθρωπος ενδιαφέρεται για την ηθική εξύψωσή του και την ευημερία του ως κοινωνικού όντος. Αισθάνεται αγάπη προς το συνάνθρωπό του, αντιλαμβάνε-ται τις υποχρεώσεις του και αποδίδει στις πράξεις του κοινω-νικό χαρακτήρα.

Στη σύγχρονη εποχή η ανθρωπιά, στη θεωρία και στην πράξη, δεν ικανοποιεί σ' όλο το φάσμα της. Η τεχνική δημιούρ-γησε το μονοδιάστατο άνθρωπο, έθρεψε το τεχνοκρατικό πνεύ-μα του και αποξήραμε την ψυχή του. Ο σύγχρονος άνθρωπος, δημιούργημα της ανισορροπίας του τεχνικού πολιτισμού με τον ηθικό, έχασε το σωστό προσανατολισμό του και κατέληξε στην απανθρωπιά του.

Στο σημείο αυτό ο δοκιμιογράφος Ι.Μ. Παναγιωτόπουλος δίνει το νόημα της πραγματικής ανθρωπιάς, το οποίο ανταπο-στέλλει με την απανθρωπιά. "Η ανθρωπιά", σημειώνει, "είναι κυκλική παρουσία. Δε βρίσκεται στραμμένη προς ένα μονάχα σημείο του ορίζοντα. Εκείνος που είναι αληθινά ανθρωπικός, όχι, δεν έχει το δικαίωμα, δεν μπορεί να μην είναι σε κάθε περί-σταση ανθρωπίνος. Η ανθρωπιά δεν είναι επάγγελμα, δεν είναι όργανο αυτοπροβολής και επιτυχίας. Είναι απάντηση". Και κα-ταλήγει: "Πολλοί μιλούν για τον "υπερανθρωπισμό", όχι για τον ανθρωπισμό του καιρού μας. Ο νους συλλαμβάνει καταπιε-στικά σχέδια και η τεχνική πρόοδος τα πραγματοποιεί. Ζούμε σ' ένα χώρο τεχνικής μαγείας. Αλλά κάποτε θα πρέπει να σταθούμε και σε τούτο το απλό ερώτημα: "μήπως ζώντας να γίνουμε υπε-ράνθρωποι λησμονήσαμε στο αναμεταξύ να γίνουμε άνθρω-ποι;"

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΕΥΑΓ. ΚΟΛΙΑΚΗΣ